

НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ІННОВАЦІЙНИЙ ЦЕНТР СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Всеукраїнська міждисциплінарна науково-практична конференція
**«НАУКОВІ ТА ОСВІТНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ
В СУЧАСНОМУ СВІТІ»**

15 липня 2021 року
Чернігів 2021

УДК 001.92:378 (082)

A60

Редакційна колегія: Г. В. Старченко, А. П. Дука

Рекомендовано до видання оргкомітетом конференції, протокол № 1 від 23.07.2021 року.

Наукові та освітні трансформації в сучасному світі: збірник матеріалів Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 15 липня 2021 року) / Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій, м. Чернігів. Суми: ТОВ НВП «Росток А. В.Т.». 2021. 476 с. ISBN 978-617-512-268-6

У збірнику представлені матеріали Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції «Наукові та освітні трансформації в сучасному світі».

До збірника увійшли матеріали секцій: Економічні науки, Філологічні науки, Юридичні науки, Педагогічні науки, Медичні науки, Біологічні науки, Геологічні науки, Технічні науки, Сільськогосподарські науки, Історичні науки, Філософські науки, Географічні науки, Психологічні науки, Соціологічні науки, Фізичне виховання та спорт, Державне управління / Публічне управління та адміністрування, Культурологія.

Матеріали Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції представлені окремими авторами з України.

Наукове видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів відповідних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

У підготовці конференції брали участь: Громадська організація «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій» (м. Чернігів) за сприяння: Освітня технологія «Росток (м. Суми). Партнером конференції є Консалтингове агентство «Приват Консалт» (м. Чернівці).

Матеріали подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори.

ISBN 978-617-512-268-6

ЗМІСТ

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Козлова М. І. Приседський Ю. Г. ВПЛИВ ЛАЗЕРНОГО ОПРОМІНЕННЯ НА РОСТОВІ ПОКАЗНИКИ ЗМІЄГОЛОВНИКА МОЛДАВСЬКОГО	16
--	----

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ

Гедін М. С. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	18
---	----

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. ГЕОЛОГІЧНІ НАУКИ

Ігнатишин А. В. Ігнатишин В. В. Іжак Т. Й. Ігнатишин М. Б. Вербицький С. Т. БАРОМЕТРИЧНІ АСПЕКТИ СЕЙСМІЧНОГО СТАНУ ЗАКАРПАТСЬКОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОГІНУ ЗА 2020 РІК.....	21
--	----

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Alona Hryshko PROVISION OF ELECTRONIC SERVICES TO CITIZENS AS A FORM OF PUBLIC AUTHORITIES' TRANSPARENT ACTIVITY.....	25
Длугопольський О. В. Затонацька Т. Г. РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ЇЇ РЕФОРМУВАННІ	28
Дука А. П. СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	30
Круглов В. В. ПРОЄКТИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ SMART CITY 31	
Лисенко О. О. ПРОФЕСІЙНА АКТИВІЗАЦІЯ В СТРУКТУРІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ	33
Мала С. Г. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ.....	36
Михайловська О.В Сергієнко О. В. ДЕРЖАВНИЙ ВПЛИВ НА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	38
Михайловська О.В Михайловська А. І. ПІДґРУНТЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	41
Михайловська О.В Руденко М. В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗБУДОВИ ІНФРАСТРУКТУРИ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	43
Слюсарев І. О. УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ: ПУБЛІЧНА СФЕРА	44
Старченко Г. В. ПРОЄКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ	45

Ivan Khomiak

FUNDAMENTALS OF DETERMINANTS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL
COMMUNITIES IN UKRAINE 47

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Антоненко В. М.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПОЄДНАННЯ КЛЮЧОВИХ ЛАНОК
В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ 50

Кузенко В. Р.

Беззубко Б.І

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ СЕРЕДОВИЩА БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА 53

Васютинська Л. А.

ДЕРЖАВНЕ ЦІЛЬОВЕ ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ В КОНТЕКСТІ
РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ 55

Волоснікова Н. М.

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ ЯК МЕТОД ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ
КОРПОРАТИВНОГО УБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА 57

Воронова О. В.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК І ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ 60

Воронко А. О.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ КРАУДСОРСИНГУ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ 62

Gaiduk I. S.

INCLUSIVE EDUCATION IN UKRAINE: CURRENT STATUS AND DEVELOPMENT PROBLEMS 64

Ganushchak T. V.

WORLD'S DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL FOOD INDUSTRY DURING THE PANDEMIC
PERIOD 67

Гвоздік А. Г.

СПІВВІДНОШЕННЯ БРЕНДИНГУ І БРЕНД-МЕНЕДЖМЕНТУ 69

Herasymchuk V.

Kushch A.

MARKETING ANALYSIS OF THE WORLD COFFEE MARKET IN UKRAINE 71

Глиба Г. Ф.

Яковенко О. І.

САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГА У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК УПРАВЛІНСЬКА
ПРОБЛЕМА 74

Горященко Ю. Г.

СУЧАСНИЙ СТАН ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ 76

Гриліцька А. В.

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОБЛІКУ БІОЛОГІЧНИХ
АКТИВІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ 78

Губарєва І. О.

ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТОВНИХ ДЕТЕРМІНАНТ РОЗВИТКУ ДЕРЕВООБРОБНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ КРАЇН СВІТУ 80

Демиденко Р. К.

АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СЕКТОРУ ДОСЛІДЖЕНЬ
І РОЗРОБОК У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНИХ ПОРІВНЯНЬ 82

Дідковська Л. І.

УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ РЕСУРСАМИ ЗА БАСЕЙНОВИМ ПРИНЦИПОМ У ФРАНЦІЇ 85

Донець Д. М.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ РЕТАРГЕТИНГУ 86

Єременко О. А.

ГАРАНТОВАНІСТЬ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 88

Завербний А. С. Завербний С. А. РЕПУТАЦІЙНІ КОРПОРАТИВНІ РИЗИКИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УПРАВЛІННЯ ЗА ВИСОКОДИНАМЧНИХ УМОВ	90
Іваненко В. С. ФАКТОРИ ДОТРИМАННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ	91
Кенс А. В. Гльченко С. В. ІНВЕСТИЦІЙНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ	94
Казьмір Л. П. БАЗОВІ НАРАТИВИ СТРУКТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	95
Квасній Л. Г. Пелещишин Р. М. РОЛЬ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРИСТУВАЦЬКОГО ІНТЕРФЕЙСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	97
Квасній Л. Г. Садовий М. В. ОСОБЛИВОСТІ СТАТИСТИКИ РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ	100
Квасній Л. Г. Щербан О. Я. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В ПРОЦЕСІ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	102
Коптева Г. М. РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА	103
Корженівська Н. Л. ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ	105
Кравчук О. І. Варіс І. О. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ КОЛАБОРАЦІЇ У ВІРТУАЛЬНИХ КОМАНДАХ	108
Крахмальова Т. А. ІННОВАЦІЙНА БІЗНЕС-МОДЕЛЬ ЯК НОВИЙ РІВЕНЬ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ІННОВАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ	110
Будник Л. А. Литвин З. Б. СУТТЄВІСТЬ ЯК КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ДОСТОВІРНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	112
Мельник Т. Г. РОБОЧИЙ ЧАС ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ COVID — 2019	115
Михайлов І. Ф. Яковенко О. І. УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	119
Москвічова О. С. СУТНІСТЬ REVENUE-МЕНЕДЖМЕНТУ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ	121
Ніколайчук Т. О. ОН-ЛАЙН ПОСЛУГИ ВРАЖЕНЬ, ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	123
Новосьолова О. С. Цегельна А. С. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ПОГАШЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ	126

Олініченко К. С. Прядко О. М. МАРКЕТИНГОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВИВЕДЕННЯ НА РИНОК ХАРЧОВОГО ПРОДУКТУ	129
Орищенко Є. М. Ковтун Г. І. ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	131
Островська Н. С. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ.....	133
Поліщук Є. А. Воротнікова А. С. Воротнікова М. С. ДЕРЖАВНІ ФОРМИ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ В УКРАЇНІ.....	135
Присяжнюк О. Ф. ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ГНУЧКОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ У БІЗНЕСІ.....	138
Решетняк О. І. УНІВЕРСИТЕТИ МАЙБУТЬОГО У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	140
Савастєєва О. М. КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ: НЕОБХІДНІСТЬ І РИЗИКИ.....	142
Савченко С. О. Сиволап Ю. Ю. ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	143
Семигулін П. К. АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ЩОДО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ (ТЕРИТОРІЙ) ТА ВИРІШЕННЯ ЇХ ПРОБЛЕМ	145
Семигуліна І. Б. АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ПРОБЛЕМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	148
Спаський І. Д. СОФІЙНІ АСПЕКТИ КРЕАТИВНОГО ДОБРОБУТУ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	150
Сукач О. М. Сарана Л. А. МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКУ	152
Точиліна Ю. Ю. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ «ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ»	154
Філіпова Н. В. ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ	155
Холявко Н. І. Колоток М. О. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОБОТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ.....	157
Білик О. Б. Цурська Б. Г. ІНТЕРНЕТ ПРОСУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ	160
Трут О. В. Цурська Б. Г. ПЕРСОНАЛІЗОВАНИЙ ДОСВІД КЛІЄНТА ЯК ТРЕНД ХХІ СТОЛІТТЯ	161
Череп О. Г., Матвієнко Д. О. МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОРТАЛІВ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНОКУ	162

Череп О. Г. Зеленова А. А. ТЕОРЕТИКО- МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ».....	163
Швець Ю. О. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ..	166
Щеглова А. Ю. ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ УКРАЇНИ	168
Ярошенко І. В. НЕРІВНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ	170

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Мусіна О. Ю. КОЗАЦЬКА ПЕДАГОГІКА ЯК СПОСІБ ВИХОВАННЯ КОЗАКА-ЛИЦАРЯ.....	173
---	-----

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. КУЛЬТОРОЛОГІЯ

Воронова Н. С. Соцька А. А. ВИЯВИ ЕСТЕТИКИ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ.....	175
--	-----

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. МЕДИЧНІ НАУКИ

Жаровська О. Д. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ «ЛІКАР — ПАЦІЄНТ»: НА ПРИКЛАДІ ПРОВЕДЕННЯ УЛЬТРАЗВУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	178
Бушман В. С. Нечепоренко А. Г. Федосєєва О. В. ЗМІШАНА ФОРМА НАВЧАННЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ЗМІН ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	180
Черняк В. А. ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОЗВАРКИ І ЛАЗЕРА В ЛІКУВАННІ РАН І ТРОФІЧНИХ ВИРАЗОК	181

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Pron N. Zietek A. FEATURES OF PUBLIC FUNDING FOR EDUCATION IN SOME EASTERN EUROPEAN COUNTRIES	184
Аніщенко О. В. ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ (НА ПРИКЛАДІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ЗАКЛАДІВ ФОРМАЛЬНОЇ І НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ)	186
Артюхова О. В. ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОГО РОЗВИТКУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	189
Ашихміна Н. В. Бантовська С. О. РОЛЬ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ.....	191
Береженна Л. Ю. Шикиринська О. В. ТЕХНОЛОГІЯ ПРОБЛЕМНО-ДІАЛОГІЧНОГО НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	193
Береженна Л. Ю. Іванчук А. В. АКТУАЛЬНІСТЬ КОМПЕТЕНТНОСТІ З КОМП'ЮТЕРНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ В ДОШКІЛЬНОМУ ВІЦІ	196

Бойко І. В. ТРЕНІНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО	198
Бойко Н. В. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНИХ ВЗАЄМИН МІЖ ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ...	200
Волошина О. В. Горбань Р. Г. ТЕХНОЛОГІЯ ЗНАКОВО-КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	201
Гарань Н. С. УТВЕРДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У СЕРЕДОВИЩІ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	203
Гомба О. М. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАПРОДУКЦІЇ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	205
Гончарук В. В. Гончарук В. А. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	207
Городечна Ю. А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	210
Гоч Р. В. Мединська Н. М. РОЗВИТОК МОВЛЕННЄВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З РІДНИМ МІСТОМ	211
Грудок-Костюшко М.О. Фоміна І. Л. ПІДГОТОВКА І ПРОВЕДЕННЯ ОНЛАЙН-ЕКЗАМЕНУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ...	213
Гук (Кедрук) Т.Й. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	215
Гуменюк І. М. ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У МЕЖАХ ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.....	216
Власюк О. А. Дараган Т. П. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	218
Дашковська О. В. Погребняк В. П. ЯК ІМПЛЕМЕНТУЄТЬСЯ ТА ЗМІНЮЄТЬСЯ ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»	219
Доміловська Ю. Д. Смолянчук Н. М. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ	222
Дубовик І. Ф. ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ.....	223
Дудяк Л. А. ЄДНІСТЬ НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ДИТИНИ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	226
Дяденчук А. Ф. ІНТЕГРАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЕНЕРГЕТИКИ	228
Єршоміна Л. Є. СИСТЕМНО-СІМЕЙНА АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПОТРЕБА СУЧАСНОСТІ	229

Гльченко С. В. ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЄКТУ: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ	232
Ищенко М. В. ЗДОРОВ'ЯФОРМУВАННЯ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ХОРЕОГРАФІЇ В ШКОЛІ..	234
Калагурка Х. І. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ О. НЕРОВНІ В ГАЛУЗІ МАКАРЕНКОЗНАВСТВА	235
Канівць А. Ю. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА...	237
Коваленко В. Є. СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ШКОЛЯРІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ	238
Коропатницька Т. П. Колісниченко Т. В. ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ МЕДІА У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	241
Корчевна С. О. ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ГРИ НА БАЯНІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	243
Костяк Н. В. Мединська Н. М. ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО У КОНТЕКСТІ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	245
Кутлик М. Б. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	248
Лапко Н. О. Хомюк Н. В. РОЛЬ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКСКУРСІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	249
Майстренко Н. М. ЗАДАЧНИЙ ПІДХІД І ЙОГО РОЛЬ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ	252
Маркова В. М. СУТЬ ІМІДЖУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСОБИСТОСТІ.....	254
Марчук О. О. Абраменко Ю. Р. СУЧАСНІ НАПРЯМИ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ СЕРЕД БАТЬКІВ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ	257
Марчук С. С. ВІЙСЬКОВО-ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЗАПОРОЗЬКИХ КОЗАКІВ	259
Мельничук Л. Б. Воронько У. І. МЕТОДИ, ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ВИХОВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	261
Мельничук О. В. ОСОБЛИВОСТІ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ВАДАМИ СЛУХУ	264
Мефанік М. С. ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	265
Мицишин І. Я. КОМАНДНА РОБОТА В ОСВІТНЬОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ	267
Мовнар В. В. Шкабаріна М. А. МОВЛЕННЄВА ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ	268

Моляка І. В. Вашуленко М. С. ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	270
Мороз О. М. Мельничук Л. Б. КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ ГУМАННОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	272
Суліменко О. М. ПАТРОНАТ НАД ДИТИНОЮ ЯК РІЗНОВИД ТИМЧАСОВОГО ВЛАШТУВАННЯ В УМОВАХ МАКСИМАЛЬНО НАБЛИЖЕНИХ ДО СІМ'Ї	273
Протасова А. С. Артемова Л. В. PEDAGOGICAL PROCESS OF TEACHING CHILDREN: KEY PRINCIPLES	275
Пушкарьова Т.О. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНСАЙТ-НАВЧАННЯ.....	278
Равлінко Г. В. ВИХОВАННЯ ДОБРОЗИЧЛИВОГО СТАВЛЕННЯ ДО ОДНОЛІТКІВ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	281
Радченя І. В. ЖИТТЄВОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВИКЛАДАЧА ЯК ЧИННИК РЕАЛІЗАЦІЇ НОВАЦІЙ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	282
Ісакова О. І. Рош В. М. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	284
Рудчик Н. С. Хомюк Н. В. РОЛЬ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДІВ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА	286
Рясна Л. В. Смолянук Н. М. МУЗИКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	288
Сеник А. М. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	291
Сергєєва О. І. Бунчикова Т. А. Самойлович М. Й. МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА З ВИКОНАННЯМ УЧНІВ ВИХОВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ВІД АНСАМБЛЕВОГО МУЗИЧЕННЯ ДО СОЛЬНОГО ВИКОНАННЯ	293
Сипченко О. М. ІМЕРСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ.....	295
Сливка Л. В. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТА В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ ПОЛЬЩІ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.....	297
Стемковська Я. Є. ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ПРОФІЛЮ	298
Токарєва І. А. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА БАЗІ СИСТЕМИ MOODLE	301
Тоцька О. Л. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ».....	302
Турукіна О. В. НАРОДНИЙ ДОСВІД ВИХОВАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	305

Ульянова В. С. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ	306
Фаєвська І. П. Мединська Н. М. ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTI МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	310
Фончікі Ю. Ч. Шкабаріна М. А. ОСОБЛИВОСТІ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	313
Чеменян Г. П. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ ДО РОБОТИ В ПОЛКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	315
Чемерис І. В. ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTI ТА ДЕМОКРАТИЧНОГО СТИЛЮ СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	317
Чепелєв О. О. Титарчук М. В. ДИСТАНЦІЙНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ	319
Чікарькова М. Ю. АКАДЕМІЧНА КОМУНІКАЦІЯ: ВІД РЕФЕРАТИВНОСТІ ДО КРЕАТИВНОСТІ	321
Шандра Н. А. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПРОГРАМУВАННЯ У ПИСЬМІ	322
Шепель О. В. Мединська Н. М. ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	324
Шлєіна Л. І. АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ	326
Шулигіна Р. А. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УЯВИ В КОНТЕКСТІ ПІЗНАННЯ І ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	328

НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

Аханова А. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	331
Вершигора В. Є. Тертична Н. А. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СЕКСУАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ	333
Гетьман Т. О. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ВАДАМИ ЗОРУ	336
Дубовик О. М. Тертична Н. А. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ КАМІНГ-АУТУ В СІМ'Ї	338
Жук А. В. Беспалова В. А. АДАПТАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ У ВИШАХ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ	341
Жук А. В. Ковальчук М. І. ЧИННИКИ ФРУСТРАЦІЇ У РАНЬОМУ ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ	344
Жук А. В. Янчук Т. О. ВПЛИВ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ НА КОНФЛІКТНІСТЬ В УМОВАХ КАРАНТИНУ	346

3. Паласевич І. Дошкільна лінгводидактика: метод. матеріали до самост. роботи студентів. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2018. 148 с.

4. Трифонова О. Реалізація ідей А. М. Богуш у вихованні звукової культури мовлення в дошкільників. Дошкільна освіта. 2004. № 4. С. 27-32.

Шлеїна Л. І.

док. філософії пед. н. старший викладач
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного,
м. Мелітополь, Україна

АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ

Вирішення проблем сучасного суспільства неможливе без створення рівних можливостей для самореалізації особистості, незалежно від її статі, адже реалізація ідеї гендерної рівності у міжстатевих стосунках, надання рівних прав представникам обох статей є показником демократичного суспільства. У зв'язку з цим питання гендерної рівності стало сьогодні пріоритетним, постала потреба у формуванні нових взаємовідносин між жінками та чоловіками, заснованих на партнерських засадах та надання їм рівного доступу до переваг суспільного розвитку. Постає необхідність формування у випускника ЗВО ГК, як частини професійної культури, від якої залежить налагодження міжособистісної взаємодії, особистісне й кар'єрне зростання, досягнення економічної стабільності суспільства.

Поняття «гендер» стало об'єктом вивчення у ХХ столітті що пов'язано з дослідженнями К. Міллет, Р. Столлер та інших філософів [4].

Теоретичне осмислення соціальних процесів привело на початку 80-х р. ХХ ст. до виникнення гендерних досліджень, як нової галузі гуманітарного знання, завдяки якій з'явилася гендерна теорія як система наукових поглядів на статус жінок і чоловіків у суспільстві, їхні соціально-рольові особливості.

Психоаналітик Р. Столлер у праці «Стать та гендер: про розвиток мужності та жіночності» (1968 р.) використав термін «гендер», як соціальний прояв приналежності до статі, або «соціальна стать». З англійської мови термін «гендер» («gender») перекладається як «рід» — в лінгвістичному значенні цього слова (рід іменника). З того часу філософи розуміли «гендер» як певний мисленнєвий конструкт, наукову дефініцію, що визначає соціальнокультурні функції статі та дає змогу відрізнити ці функції від біологічних [5 с. 110].

Аналіз гендерних досліджень у філософському та педагогічному дискурсах уможливив визначення й обґрунтування основних етапів еволюції поняття «гендер»: перший етап розвитку пов'язаний з фемінізмом першої хвилі, феміністською критикою Сімони де Бовуар традиційної науки й вищої освіти [1], другий етап — з дискурсом соціокультурної статі (гендеру) в межах структурного функціоналізму [2; 3].

За визначенням І. Кона, в основі розуміння категорії «гендер» — поняття «стать», що означає сукупність взаємоконтрастних генеративних і пов'язаних з ними ознак [4]. О. Плахотник конкретизує окреслені поняття, вказує на коректність умовності статі, на розгляд всіх можливих варіантів статевої організації людини як континууму значень між умовними полюсами «ж» і «ч». Саме поєднання різних характеристик кожного

рівня статевої організації людини визначає різноманіття конституційних особливостей кожної особи та змушує з недовірою ставитися до традиційного поділу людей тільки на дві статі. Говорити про «природну зумовленість» статі не доречно: «таке природне, з погляду пересічного громадянина, протиставлення чоловічого й жіночого має не біологічне обґрунтування, а є відображенням ієрархічної структури суспільства, де чоловіки й жінки мають різний соціальний статус і виконують різні соціальні ролі, а також слугує обґрунтуванням для нормативності гетеросексуальності» [7].

Визначення поняття «гендер» містить і науково-довідкова література. Так, у «Словнику гендерних термінів» його трактують як сукупність соціальних і культурних норм, які суспільство змушує виконувати особистість, залежно від її біологічної статі. В ґносеологічному плані термін «гендер» походить від грецького слова «генос» — походження, матеріальний носій спадковості, той, що народжується [9].

У сучасних дослідженнях поняття «гендер» науковці пов'язують з виконанням особою соціально зумовленої ролі, з дотриманням нею певної суспільної поведінки, з характером сподівань, на реалізацію яких вона може розраховувати, відповідно до своєї належності до жіночої або чоловічої статі, що пояснює його введення до міжнародної практики та надання йому політичного забарвлення [8].

Для вирішення завдання формування ГК важливо розуміти, що гендерологія позиція особистості реалізується в спілкуванні та діяльності. Деякі викладачі та студенти поділяють точку зору про природне призначення статі, що створює виклики на шляху формування ГК майбутніх фахівців, адже їх переконаність у природній визначеності особливостей життєвого шляху, способів особистісної та професійної самореалізації перешкоджає досягненню результатів навчання та виховання молоді. Ми погоджуємось з І. Головащенко, що відмова від постулату про природне призначення статей стає ключовою для організації навчально-виховного процесу ЗВО.

Отже, аналіз наукових підходів щодо визначення сутності поняття «гендер» та його похідних у наукових дослідженнях дозволяє узагальнити, що більшість вчених одностайні щодо відмінності гендеру від біологічної статі, щодо його соціального походження, уможливлення конструювання через певні інститути соціалізації, культурні норми, розподіл праці, наявні в суспільстві ролі та стереотипи. Науковці довели, що гендерні відносини є конструктами певної культури, а вплив цієї культури щодо визначення гендерної належності називають гендером, який є своєрідним результатом соціалізації людини у суспільстві, відповідно до її статевої приналежності. Оскільки гендер характеризує систему соціальної поведінки особистості, то в умовах ЗВО одним зі шляхів формування ГК студентів є гендерна освіта зі складовою — гендерне виховання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бовуар Сімона де. Друга стать: у 2 т. / пер. з фр. Н. Воробйової, П. Воробйова, Я. Собко. Київ: Основи, 1994. Т. 1. 392 с.
2. Гапон Н. П. Гендер в гуманітарному дискурсі: філософсько-психологічний аналіз. Львів: Літопис, 2002. 310 с.; Ліончук Р. Термін «гендер» у науковому дискурсі: вітчизняний та зарубіжний підходи. Нова педагогічна думка. 2013. № 2. С. 66-70.
3. Кон И. С. Психология половых различий. *Вопросы психологии*. 1981. № 2. С. 51-58.
4. Millett K. *Sexual Politics*. London: Abacus, 1972. P. 23. Stoller R. *Sex and Gender On the Development of Masculinity and Femininity* N. Y., 1975. 330 p.
5. Основи теорії гендеру: навч. посіб. / Уклад. З. В. Шевченко. Київ: «К.І.С.», 2016. С. 109-131., с. 110.
6. Plaxotnik O. M. *Philosophical and methodological of Ukrainian Gender Policy. Intelligence. Personality. Civilization: Thematik collection of scientific papers*. Donetsk, 2010. P. 56-63.
7. Польська Ю. В., Голубева М. О., Приходькіна Н. О. Поняття «гендер» та його місце у розвитку сучасного соціогуманітарного знання: зб. наук. пр.

8. Словник гендерних термінів / Укладач З. В. Шевченко. Черкаси: видавець Ю Чабаненко., 2016. 336 с.

9. Шлєіна Л. І. Гендер у філософському дискурсі. Гендер. Екологія. Здоров'я: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 18-19 квітня 2019). Харків: ХНМУ, 2019. С. 182-183.

10. Шлєіна Л. І. Гендерна культура особистості в умовах закладів вищої освіти. «Сучасні педагогіка та психологія: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень»: зб. тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції, (м. Київ, 13-14 липня 2018). Київ: 2018. С. 2-85.

Шулигіна Р. А.

к. п. н., доцент

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова,
м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УЯВИ В КОНТЕКСТІ ПІЗНАННЯ І ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Проблема розвитку уяви дітей дошкільного віку постійно знаходиться в колі наукових інтересів психологів і педагогів. Сучасні тенденції освітньої педагогічної практики висвітлюють нові ракурси прояву індивідуальності дитини через пізнання і творчу активність. При цьому дитина не повинна пасивно спостерігати світ довколо неї, споживати готову інформацію і репродукувати чи копіювати пропоновані їй готові моделі, алгоритми дій тощо [1, с. 56].

Ці питання розробляли вчені-психологи і педагоги, зокрема П. Блонський, Л. Венгер, Л. Виготський, О. Духнович, О. Запорожець, Д. Ельконін, Г. Костюк, В. Крутецький, С. Рубінштейн, С. Русова, К. Ушинський, а також відчизняні провідні науковці А. Богуш, М. Вашуленко, Н. Гавриш, С. Кулачківська, Н. Орланова, Р. Павелків, Т. Поніманська, М. Стельмахович, В. Сухомлинський та інші, свідчать про усвідомлення ними важливості теоретичної і практичної розробки проблеми розвитку дитячої уяви, фантазії та творчості в цілому.

Так, Л. Виготський вважав, що найважливіший (сензитивний) віковий період для розвитку уяви, а відтак й для закладання основ творчості — дошкільний. Для розвитку даного утворення, активізації процесу пізнання і творчості дитини вкрай необхідна підтримка дорослого, заохочення і збудження інтересу дітей, спільного з дорослим (вихователями, батьками) експериментування, пошук оригінальних рішень, виходу за межі зразка.

Окремим і важливим питанням є міра втручання дорослого у творчі спроби дітей — вона має бути не нав'язливою, щоб пізнання і творчість дитини не переходила у механічне виконання інструкцій дорослого.

Для вітчизняної психолого-педагогічної науки властивий пошук оптимального поєднання впливу дорослого з прагненням дитини до самовираження і самодіяльної творчості (М. Подд'яков, О. Дьяченко, З. Новлянська, Л. Балацька, В. Котирло та ін.). Сьогодні вченими методистами розробляються прийоми стимулювання, заохочення, зацікавлення, відпрацювання окремих оперраціональних навичок (спостережливість, прийоми створення уявних образів тощо). Популярною для використання є організація ігрової діяльності дошкільника. Ігрова діяльність є багатофункціональним педагогічним методом [2, с. 178], коли, набуваючи осмисленості та насиченості, є способом